

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

342

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de mogelijkheid van één cao voor verplegend en verzorgend personeel* (ingezonden 1 september 2020).

Antwoord van Minister **Van Ark** (Medische Zorg) (ontvangen 7 oktober 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 69.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «NU'91 wil speciale cao voor alleen verpleegkundigen en verzorgenden» van 4 juli 2016 op Nursing.nl?¹

Antwoord 1

Ja, daar ben ik mee bekend.

Vraag 2

Hoe hebben de salarissen in de verschillende cao's in de zorg zich ontwikkeld in de afgelopen jaren? Kunt u een cijfermatig overzicht geven van de verschillen in salarisgroei en startsalaries over de afgelopen jaren tussen de verschillende cao's in de zorg?

Antwoord 2

In onderstaande tabel zijn de contractloonsstijgingen in de afgelopen jaren weergegeven, in de verschillende cao's.

¹ Nursing.nl, 4 juli 2016, «NU'91 wil speciale cao voor alleen verpleegkundigen en verzorgenden» <https://www.nursing.nl/nu91-wil-speciale-cao-vvt-voor-alleen-verpleegkundigen-en-verzorgenden/>

Loonstijging per cao

Cao	2017	2018	2019	2020
UMC's	1% per 1-8	2,5% per 1-8	2,75% per 1-8	3% per 1-8
Ziekenhuizen	1,75% per 1-7	2% per 1-7		5% per 1-1
Ambulance	1,2% per 1-1	1,5% per 1-1		5% per 1-1
GGZ	1,35% per 1-7	1,6% per 1-7	3% per 1-10	3% per 1-8
Huisartsenzorg	0,5% per 1-1 en 2% per 1-9	1,5% per 1-7	3% per 1-7	3% per 1-4
Gehandicaptenzorg	1,3% per 1-10	2,1% per 1-6	0,5% per 1-1	3,4% per 1-6
VVT	1% per 1-7	4% per 1-10		3,5% per 1-6
Jeugdzorg	1,65% per 1-7	2% per 1-7		4% per 1-1
Sociaal werk	1,65% per 1-7	2% per 1-7	3,2% per 1-9	3,25% per 1-7

Ik beschik niet over een sluitend overzicht van de inschaling van startende verzorgenden en verpleegkundigen. Het onderstaande overzicht is daarom indicatief. Bij de startsalaries is uitgegaan van instroom in de aanlooptreden of trede 0 (VVT en GGZ). Indien er geen aanlooptreden zijn is uitgegaan van instroom in trede 0 of 1 (UMC's, ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, ambulancezorg, huisartsenzorg, jeugdzorg en sociaal werk). Het gaat hier om het bruto maandsalaris, dus exclusief vakantietoeslag, eindejaarsuitkeringen of onregelmatigheidstoeslag. Er is ook aangegeven op welke salarisschalen de salarissen in de tabel gebaseerd zijn. De salarissen in de betreffende schalen zijn afkomstig uit de vigerende cao's.

Startsalaries verzorgenden en verpleegkundigen

CAO	schaal	beroep	salaris
UMC's	FG 7	Mbo verpleegkundige	2.422-2.495
	FG 8	Hbo verpleegkundige	2.769-2.911
Ziekenhuizen	FG 35	Mbo verzorgende	1.882-1.984
	FG 45	Mbo verpleegkundige	2.251-2.392
	FG 45/50	Hbo verpleegkundige	2.251-2.591
GGZ	FG 35	Mbo verzorgende	1.854-1.955
	FG 45	Mbo verpleegkundige	1.955-2.357
	FG 50	Hbo verpleegkundige	2.218-2.689
GHZ	FG 35	Mbo verzorgende	1.765-1.861
	FG 40	Mbo verpleegkundige	1.963-2.085
	FG 45	Hbo verpleegkundige	2.085-2.226
VVT	FG 35	Mbo verzorgende	1.903-2.008
	FG 40/45	Mbo verpleegkundige	2.008-2.693
	FG 45/50	Hbo verpleegkundige	2.420-2.762
Ambulancezorg	FG 45	Zorgambulanceverpleegkundige	2.251-2.392
	FG 50	Verpleegkundig centralist	2.453-2.591
	FG 60	Ambulanceverpleegkundige	3.225-3.375
Huisartsenzorg	Schaal 6	Praktijkondersteuner A	2.652
	Schaal 7	Praktijkondersteuner B	3.038
Jeugdzorg	Schaal 7	Mbo verpleegkundige	2.299-2.375
	Schaal 9	Hbo verpleegkundige	2.604-2.692
Sociaal werk	Schaal 5	Mbo verzorgende	2.104-2.157
	Schaal 7	Hbo verpleegkundige	2.550-2.627

Vraag 3 tot en met 9

Bent u van mening dat de spreiding van verplegend en verzorgend personeel in verschillende cao's samen met andere beroepsgroepen binnen de zorg het risico oplevert dat verbeteringen in salaris voor deze cruciale beroepsgroep niet altijd volledig op die plek terechtkomen?

In hoeverre sluiten de verschillende cao's binnen de zorg aan op de brancheoverstijgende zorg uit de praktijk, waarbij verpleegkundigen steeds meer over de grenzen van hun domein heen werken?

Bent u van mening dat met één cao voor verplegend en verzorgend personeel de unieke positie van deze beroepsgroep beter erkend en gewaardeerd zou kunnen worden, op die manier meer zeggenschap zou kunnen gegeven worden aan verpleegkundigen en mogelijk de doorstroom en loopbaanmogelijkheden van verplegend en verzorgend personeel zou kunnen worden bevorderd?

Ziet u met één cao voor verplegend en verzorgend personeel meer mogelijkheden om specifiek leeftijdsbeleid te kunnen voeren, zodat oudere verpleegkundigen ondersteund kunnen worden met arbeidsvoorwaarden die passen bij de zwaarte van hun beroep en de mantelzorgtaken die zij vaak hebben? Zou het wenselijk en te organiseren zijn om in iedere zorg-cao een apart hoofdstuk op te nemen voor verplegend en verzorgend personeel, waarbij de salarisverhoging gedifferentieerd kan worden toegepast, zodat – gelet op de personeelstekorten in deze groep en de maatschappelijke waardering voor het beroep – specifiek voor dit personeel middelen vrijgemaakt kunnen worden?

Welke voor- en nadelen ziet u voor het instellen van één cao voor verplegend en verzorgend personeel of een apart hoofdstuk voor verplegend en verzorgend personeel in iedere zorg-cao of in één cao voor de zorg als geheel?

Heeft u in het verleden reeds het gesprek met de sociale partners gevoerd over de vraag in hoeverre het mogelijk zou zijn om één cao voor verplegend en verzorgend personeel of een apart hoofdstuk voor verplegend en verzorgend personeel in iedere zorg-cao of één cao voor de gehele zorg af te sluiten, rekening houdend met ieders rol en verantwoordelijkheid? Zo ja, wat waren daarop de reacties en bent u bereid dat gesprek voort te zetten? Zo nee, waarom niet en bent u daartoe wel bereid?

Antwoord 3 tot en met 9

In de zorg is het aan werkgevers en werknemers om samen afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden en deze vast te leggen in een collectieve arbeidsovereenkomst (cao). Het is aan hen om hier zorgvuldige afwegingen te maken en zorgvuldig over te besluiten. Het is ook aan hen om de voor- en nadelen van één cao voor verzorgenden en verpleegkundigen tegen elkaar af te wegen. Het Rijk heeft geen rol aan de cao-tafel.

Zoals aangegeven in mijn brief «Breed pakket voor werken in de zorg» (dd. 15 september 2020) vraagt het kabinet de SER een commissie een verkenning te laten uitvoeren gericht op specifieke knelpunten en kansen die bij kunnen dragen aan instroom, behoud, werkplezier en waardering in de brede zin van het woord. Deze commissie wordt gevraagd om een zorgbrede inventarisatie van knelpunten en kansen, ook in de sfeer van arbeidsvoorwaarden. Hierbij zal bijzondere aandacht uitgaan naar onder andere de beroepsgroepen verzorgenden en verpleegkundigen.

Indien uit deze inventarisatie of anderszins blijkt dat sociale partners gezamenlijk de beweging naar één cao voor verzorgenden en verpleegkundigen willen maken, dan ben ik bereid hen daarin te ondersteunen.

Vraag 10

Kunt een overzicht geven per functieschaal in de cao's in de zorg welke typische beroepen met welk verwacht niveau van opleiding en ervaring daarbij passen?

Antwoord 10

Ik heb geen zicht op de inschaling van alle beroepen in alle cao's. Hieronder wordt voor de verzorgenden, mbo-verpleegkundigen en hbo-verpleegkundigen weergegeven hoe zij over het algemeen zijn ingeschaald.

Cao	Beroep	Schaal
UMC's	Mbo verpleegkundige	FG 7/8
	Hbo verpleegkundige	FG 8/9
Ziekenhuizen	Mbo verzorgende	FG 30/35
	Mbo verpleegkundige	FG 45/50
GGZ	Hbo verpleegkundige	FG 50/55
	Mbo verzorgende	FG 35/40
	Mbo verpleegkundige	FG 45/50
	Hbo verpleegkundige	FG 50/55
GHZ	Mbo verzorgende	FG 35
	Mbo verpleegkundige	FG 40/45
	Hbo verpleegkundige	FG 45/50
VVT	Mbo verzorgende	FG 30/35/40
	Mbo verpleegkundige	FG 40/45
	Hbo verpleegkundige	FG 45/50
Ambulancezorg	Zorgambulanceverpleegkundige	FG 45
	Verpleegkundig centralist	FG 50
	Ambulanceverpleegkundige	FG 60
Huisartsenzorg	Praktijkondersteuner A	Schaal 6
	Praktijkondersteuner B	Schaal 7
Jeugdzorg	Mbo verpleegkundige	Schaal 7
	Hbo verpleegkundige	Schaal 9
Sociaal werk	Mbo verzorgende	Schaal 5
	Hbo verpleegkundige	Schaal 7

Vraag 11

Kunt u een reflectie geven op de verschillen in beloning tussen relatief gelijkwaardige beroepen binnen de zorg op het gebied van verpleging en verzorging tussen verschillende cao's?

Antwoord 11

Functies in de zorg worden gewaardeerd op basis van een functiewaarderingsystematiek. Dit gebeurt op basis van de functiebeschrijving die is opgesteld voor de betreffende functie. Op basis van het functiewaarderingsysteem wordt de zwaarte van de functie bepaald en wordt de functie ingedeeld in een functiegroep. In de cao's worden deze functiegroepen gekoppeld aan salarisschalen. Het uiteindelijke salaris wordt bepaald door de salarisschaal en de trede waarin iemand is ingeschaald. Verschillen in beloning kunnen dan voortkomen uit een verschil in zwaarte van de functie (verschil tussen functies), een verschil in salarisschaal waar de betreffende functie aan gekoppeld is (verschil tussen cao's) en een verschil in trede waarin iemand is ingeschaald (verschil in ervaring).

Vraag 12

Kunt u tevens een reflectie geven op de verschillen in scholings- en loopbaanmogelijkheden tussen relatief gelijkwaardige beroepen binnen de zorg op het gebied van verpleging en verzorging tussen verschillende cao's?

Antwoord 12

In de cao's worden afspraken gemaakt over het opleidingsbeleid en over aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en loopbaanmogelijkheden. Het is aan de sociale partners om hierover afspraken te maken. De overheid is geen partij in de cao-gesprekken.

De overheid kan en wil hierin echter wel faciliteren. In mijn brief «Breed pakket voor werken in de zorg» (dd. 15 september 2020) geef ik aan dat we het belangrijk vinden dat zorgprofessionals met vragen over loopbaanontwikkeling ergens terecht kunnen. Dat geldt ook voor mensen die overwegen om de stap naar de zorg te zetten. Via «Sterk in je werk» (geen kosten aan verbonden) kunnen bijvoorbeeld belangstellenden voor werken in de zorg en al werkenden in de zorg terecht voor gratis loopbaangesprekken- en coaching.

Vraag 13

Kunt u een gemiddeld overzicht geven welk deel van het verplegend en verzorgend personeel in welke schaal is ingedeeld en of hierin verschuivingen hebben plaatsgevonden in de afgelopen jaren? Waren vroeger bijvoorbeeld hbo-verpleegkundigen vaak hoger ingeschaald dan nu?

Antwoord 13

Ik beschik niet over informatie over hoe verplegend en verzorgend personeel is verdeeld over de salarisschalen en of hierin verschuivingen zijn opgetreden in de afgelopen jaren. Er is wel enige informatie beschikbaar uit 2014. Deze is hieronder weergegeven.

Cao	Beroep	FG 30	FG 35	FG 40	FG 45	FG 50	FG 55	FG 60
VVT	Mbo verzorgende	7%	58%	35%				
	Mbo verpleegkundige			38%	58%	3%		
	Hbo verpleegkundige				31%	69%		
Ziekenhuizen	Mbo verzorgende	24%	72%	4%				
	Mbo verpleegkundige			11%	32%	44%	14%	
	Hbo verpleegkundige					48%	48%	3%
GHZ	Mbo verzorgende	17%	66%	17%				
	Mbo verpleegkundige			62%	38%			
	Hbo verpleegkundige				64%	36%		
GGZ	Mbo verzorgende		25%	75%				
	Mbo verpleegkundige			18%	44%	38%		
	Hbo verpleegkundige				10%	26%	55%	8%

Bron: De kern van de verpleegkundige en verzorgende beroepen. F. Peters, A. Westerbeek, S. Tji. KBA, 2014